

Bajnokcsapat a Szélrózsán

▶ Két új szóval is gyarapította a labdarúgás szerelmeseinek szókincsét az idei focivébé: az egyik a *Jabulani*, a néha hírhedten furcsán pattanó labda neve, a másik pedig a *vuvuzela*, amely a tévéközvetítések alatti furcsa zümmögésért felelős hangszer elnevezése. Mindkét tárgy helyet kapott a szarvasi Tessedik Sámuel Múzeumban a Szélrózsára időzített kiállításon, ugyanis a szervezők nem kisebb dolgot álmodtak meg, mint hogy futballcsapatot szervezzenek a neves evangélikus elődökből.

Az Evangélikus Országos Múzeum munkatársai, Zászkaliczky Zsuzsanna és Kertész Botond azzal a gondolattal játszottak el, hogy mi is lenne, ha a valaha élt tizenegy legnevesebb evangélikus erre a pár napra valószínű foci csapatát állna össze. Milyen festenének piros-fehér-zöld mezben, szívük felett az Erős Várunk FC Luther-rózsás logójával? Hogyan nyilatkoznának a *Luther Sport* című újság hasábjain, amely természetesen a megfelelő szakzsargonnal ír a működésükről? És miért is ne lehetne az életükről szóló totóban egy olyan Jabulani labdát nyerni, amelyen megtalálható Kossuth és Petőfi aláírása is?

Nemcsak Huszár Gál vagy Balassi Bálint volt látható rövidnadrágban, hanem a kiállítást július 15-én 11 órakor megnyitó Fabiny Tamás püs-

pök is. Beszédében a vidám családi anekdoták domináltak, megemlítette többek között, hogy bár nagyon szeretett volna sporttal foglalkozni, szigorú édesapja akkor is inkább tudományos szakemberként, sporttörténészként szerette volna látni, de most lelkesként annak örül, hogy ezzel a kiállítással a szervezőknek sikerült igazán fiatalos és szórakoztató módon összehozni ezt a kettőt. Felidézte továbbá, hogy kisgyermekként mindig tudta, hogy a templomban az istentisztelet alatt háromszor kell felállni, utána a Fradi-meccsen pedig annyszor, ahány gól esik. Ehhez kapcsolódóan hangsúlyozta, hogy bár az evangélikus egyháztörténetet bemutató kronoló-

tablón kívül a régi nagyok személyes tárgyai közül is bemutatott párat, amelyek az újszerű körítés miatt valószínűleg még többek kíváncsiságát felkelthették, mint egy átlagos tárlaton. Ezek megtekintésén kívül a látogatók harcba is szállhattak az EVFC színeiben: a kiállítás első termében számítógépes konzolon lehetett játszani, a bejáratnál pedig két gombfocipálya várta őket.

Egyelőre olyan információk láttak napvilágot, hogy az evangélikus tizenegyet bemutató kiállítás csak a Szélrózsa idejére tárta ki kapuit. Nem kell ahhoz focirajongónak lenni, hogy tudja az ember: egy ennyire ötletesen kitalált anyag érdemes a

giában az ellenfélnek is sok találatát feljegyezték, azért a *Luther Matthäus* (sic!) vezette csapat nyeresre áll.

A kiállítás a vidámságra derítő

széles körű bemutatásra is. E sorok írója mindössze ezzel fejezi ki ebbéli óhaját: Hajrá, Erős Várunk!

■ NAGY BENCE

Az evangélikus nemzeti tizenegy. Álló sor: Thököly Imre, Tessedik Sámuel, Huszár Gál, Ordass Lajos, Szeleho Gábor, Berzenyi Dániel. Térdelő sor: Mikszáth Kálmán, Bél Mátyás, Petőfi Sándor, Balassi Bálint, Kossuth Lajos.

Túl a kezdőkörön – mit kaptunk Szarvason?

■ DR. WAGNER SZILÁRD

Ha azt a szót halljuk: *Szélrózsa*, akkor egyházunkban ez idő tájt mindenki egyértelműen a két évente megrendezett ifjúsági találkozóra gondol, amely immár nyolcadszor is lezajlott – ezúttal július 14. és 18. között a Békés megyei Szarvason.

Evangélikus és hagyományos rendezvényről van tehát szó, azt pedig tudjuk, hogy a védjegy, a jó hagy-

éppen a közönség soraiban ülve – mindvégig erősítette ezt a meggyőződést.

Öröm volt látni, hogy szívesen fogadták el meghívásunkat neves tudósok, politikusok, különböző szervezetek képviselői és vezetői, és ezzel megerősítették, hogy az egyházaknak – köztük a mi egyházunknak is – van küldetésük, feladatuk. Hitből fakadó szolgálatunkra számít a társadalom, a környezet, a világ. Reméljük, hogy sokan meghallották

FOTÓ: LUKÁCS GÁBI

mány kötelez. Ezért megkerülhetetlen a kérdés: miben gazdagított, mit adott a résztvevőknek az idei találkozó? Milyen is volt ez a középkor Jézus Krisztussal és egymással?

Biztos, hogy a válasz nem lehet teljes, hiszen éppen a fesztiváljelleg nem tette lehetővé, hogy mindenki minden programon jelen legyen. Többnyire választásra kényszerültek a résztvevők. Így voltam ezzel én magam is...

Külső szemlélőként egy gondolat mindenképpen előre kívánczik: csodálatra méltó, hogy egy ekkora találkozó szervezését a munkatársak nagyrészt egyéb feladataik mellett végzik. Így szinte igazságtalannak éreztem minden – egyébként jogos – kritikát, amely az előzetes kapcsolattartásra, a regisztrálás nehézségére vagy más formai dolgokra vonatkozott. Ezért legelőször a köszönet szava kell, hogy megszólaljon minden szervező felé, amiért ilyen háttérrel adtak a találkozóznak, s ilyen megbízhatóan kézben tartották az egész folyamatot.

Sokaknak talán meglepetést kiváltó, mások számára éppen hogy megerősítő volt nyugtázni, hogy amit a Szélrózsán tapasztaltunk, az is a Magyarországi Evangélikus Egyház. Hogy egyházunk olyan közösség, amely történelmi hagyományait és jelenét is meg tudja közérthető módon jeleníteni és szólatatni a fiatalabb generációk számára.

Mondom, mindannyian válogatunk. Mégis lehetőség volt arra, hogy rövid „bemelegítés”, ráhangolódás után egy-egy bibliatanulmánnyal együtt kezdjük a találkozó napjait. Értékes és aktuális, lendületet adó mondanivaló hangzott el mindhárom délelőttön. A nap liturgikus lezárására is adódtak lehetőségek, bár ezeket sajnos többnyire más programok keresztelték.

A találkozó során végig egyértelmű volt, hogy az egész egyház ügyéről van szó akkor, amikor fiataljaink – és általában a fiatalok – megszólítására törekszünk. Egyházunk vezetőinek, a különböző munkaágak képviselőinek jelenléte és aktív közreműködése – ígértétől, beszélgetőpartnerként, moderátorként vagy

az idei Szélrózsa-móttó biztatását, és mernek majd olyan területeken is kezdőrugást végezni, meccset kezdeni, ahol eddig nem is gondolták volna, hogy lehetséges...

A nyolcadik Szélrózsa találkozó vonzó programmal várta a Szarvasra érkezőket. Legfőképpen az volt benne a vonzó, hogy sok minden belefért, ami fiatalokat és idősebbeket, egyházunk tagjait és kívülállókat, hívőket és keresőket egyaránt megszólíthatott. A kultúra sok területén mutatott meg a magunk és meghívott vendégeink értékeit, lehetőségeit, kreativitását, tehetségét.

S hogy maradhatott-e hiányérzetünk? Azt hiszem, elkerülhetetlen, hogy maradjon, ugyanakkor hogy kiki mit hiányol, az szubjektív, és semmiképpen sem kisebbíti a találkozón szerzett pozitív tapasztalatokat.

Örültem volna, ha az igei alkalmak, áhítatok, istentiszteletek központibb, védettebb helyet kaptak volna a programban, mint stabil pontok a napok folyamán – gondolhatunk a Tamás-misére vagy az esti áhítatokra. Örültem volna, ha a „közös hallgatás” helyett sokkal többször bekapcsolódhattam volna közös éneklésbe – akár mert ismerem az énekeket, akár mert megtanították... Örültem volna, ha a záró istentisztelet liturgiájával fiataljaink az ország különböző gyülekezeteinek templomaiban újra találkozhatnának...

S egyházzenei szempontból nem állom meg, hogy le ne írjam: örültem volna, ha egy odacipelt orgonautáztat – és az ezt ideálisnak tartó orgonista – helyett a szép ótemplomi orgona szólt volna meg sok kiváló orgonistánk egyikének keze alatt – ahogyan ez pénteken meg is történt. Örültem volna, ha kevésbé tűz a nap, mert ez megkönnyítette volna a koncentrációt, és nem terelte volna el a sokszor a figyelmet a megjegyzendő üzenetről...

Rajtunk múlt és rajtunk kívül álló lehetőségek és körülmények között zajlott le a 8. Szélrózsa találkozó. Köszönet érte!

A szerző iskolalelkész

Virtuális és valóságos egyház

Igazán a találkozó „célkorosztályának” szólt az „1ház, web2” című fórum, amely az internet adta lehetőségeket járta körül. Tanulsága egy mondatban: a virtuális centrumok felületeivel élnie kell az egyháznak is, de ha a külső vagy belső misszió céljára akarjuk használni, akkor szakértőkre van szükség.

zeti honlap birtoklása pusztán olyan, mintha lenne egy telefonunk. A kérdés valójában az, hogy mihez kezdünk vele, hogyan kommunikálunk rajta keresztül – fogalmazott Nagy Bence, a *Moly.hu* könyves közösségi oldal alapítója, hozzátéve, hogy manapság egyre komolyabb erőfeszítéseket igényel az általunk közzétett tar-

Balogh Csaba on-line kommunikációs tanácsadó, szakújságíró arról beszélt, hogy az egyéni honlapok iránti érdeklődés az egyre átláthatatlanabb információdömping miatt egyre csökken, a stratégia ma már az, hogy nagy kö-

talmakra irányítani a netezők figyelmét.

A virtuális kapcsolatokban rejülő lehetőségek mellett a személyesség fontosságát, a másikra való őszinte odafigyelést emelte ki Németh Zoltán.

A moderátor, László Jenő Csaba interaktív játékra hívta a fórum hallgatóságát. A ma már szinte mindenkinél megtalálható mobiltelefonon 160 karakterben, azaz egy SMS-ben lehetett megírni az egyház minden embernek szóló üzenetét. Ilyen megfogalmazások érkeztek:

- Isten Országának hírnöke, sőt megélője. Jelenléte a földön.
- Isten jó, szeret minket, és maga mellett akar látni a mennyben. Az egyház Istent szerető emberek közössége.
- Az egyház lényege, hogy közösséget teremtsen.
- Itt (az egyházban) olyan dolgokat találsz, amik a megmagyarázhatón túl vannak.
- Együtt lenni egymással és Istennel kötetlenül. (De az üzenet formája célcsoporttól függően mindig más!)
- Százötven év múlva halott leszel. Utána van valami programod?
- Megérteni, hogy megéri személy szerint tudatosan Jézus mellett dönteni és hagyni, hogy Ő az életünk minden területét áthassa.
- Ez jó kérdés. Különbség van a Biblia és az egyház tanítása között? Miért? Nem tudom a választ.
- Szeressük egymást, és köszönjük meg Istennek, hogy fiát adta azért, hogy bűneink megbocsátásra kerüljenek, és teljes, érdelemben gazdag életet élhessünk.

zösségi oldalakon kell megjelenni a közzétenni kívánt tartalmakkal; a fórum címében jelzett web 2.0 korában teljesen természetes az, hogy az olvasó maga is tartalomközlő le-

– Betegessé is tud válni az internettől való függés, ilyen esetekkel engem is kerestek már meg aggódó szülők – szólt az egyén világháló általi beszippantásának veszélyei-

het. Ez azonban korántsem egyszerű feladat, olykor a gyülekezeteknek is érdemes kikérniük szakértők véleményét, tanácsát.

– Egy honlap, akár gyüleke-

ről a pécsi lelkész, aki úgy vélte, hogy a gyülekezeti honlapok jelenleg elsősorban a közösség tagjainak a találkozási felületei.

■ – SZEGFŰ –

PÜSPÖKÖK ÓRÁJA

Mit is kezdtünk Közép-Kelettel?

Amikor a Tizek képviselőiben dr. Orosz Gábor Viktor felkért, hogy a *Püspökök órája* sorozat nyitóalkalmát megszervezzem, több egymásba fonódó gondolat örvényelt bennem: kapcsolódjunk a mottóhoz (*Középkedés Velled*), legyen érdeklődés, és ne kelljen nagyon olyan vízre eveznem, amely nem az én területem. Ennek alapján született meg az ötlet, hogy Afganisztán kérdéskörét járjuk körbe, természetesen a teljesség igénye nélkül, erre utalt a cím is: *Mit KEZDÜNK KÖZÉP-Kelettel?*

Meghívott vendégeim, a beszélgetés résztvevői valamennyien jártak a területen: dr. Schandl László orvos ezredes az első magyar egészségügyi csoport parancsnokaként, Bálint Gábor a Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat stratégiai kérdésekkel foglalkozó munkatársaként, Mézszáros László lelkész alezredes a tartományi újjáépítési csoport lelkészeként. (Ő a programfüzetben még nem szerepelt, de – a fesztivál ötletéből vett hasonlattal – nem maradt ki a kispadon.)

Természetesen egyikünk

sem csupán az objektív, száraz adatok birtokosaként, hanem olykor embert próbáló tapasztalatok átélőjeként tekint erre az

rofális, a várható élettartam alacsony. A helyi naptár 1390 táján jár – ez sok szempontból reálisnak nevezhető.

Ezt egy markáns, de szó szerint harcos kisebbség elutasítja, nem a tárgyalók legitimitációját vonva kétségbe, hanem mert

országra, amely sok szempontból idegen, más összefüggésekben azonban ismerős történelmi események színtere volt (selyemút, Nagy Sándor).

A rendkívül sok nyelvű, törzsi szervezetben élő népek még vallási szempontból sem egységesek, bár valamennyien az iszlám valamely ágát követik. Az államhatár az európai hatalmak tudatos lépéseinek következtében köszönő viszonyban sincs az etnikaiakkal. A klíma szélsőséges, az egészségügyi helyzet kataszt-

A helyi fogalmak szerint két generáció óta háborúban élők megunták ezt a helyzetet, a törzsi vezetők – mint a népképviselő soha meg nem kérdőjelezett megtestesítői – küldöttjei állapodtak meg Németországban, Bonn mellett a petersbergi konferencián az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) és az Európai Unió delegációival a nemzetközi békefenntartó erők állomásoztatásáról. Ehhez az ENSZ-közgyűlés adott – a nemzetközi jog alapján – mandátumot.

deklaráltan iszlám fundamentalista elképzelést akar megvalósítani.

Nemcsak a katonai vagy a politikai, de a segélyezési és fejlesztési kérdésekbe is bepillantást kaptak a hallgatók. A hozzászólások után abban egyetértés alakult ki, hogy helyi megoldást kell keresni, nem importálni egyet a fejlett világból. A fejlődésben gyorsítás is nehezen képzelhető el, időugrás meg végképp nem.

■ DR. LACKNER PÁL

PÜSPÖKÖK ÓRÁJA

A zsolnai zsinattól a nyelvtörvényig

A Szélróza „szlovák napján” a *Püspökök órája* sorozat rám jutó beszélgetésére *A zsolnai zsinattól a nyelvtörvényig* címmel került sor. Beszélgetőtársakként dr. Kónya Péter történészprofesszort, az eperjesi egyetem rektorhelyettesét és Srna Zoltán olajipari szakelődöt, százdi-polyszakállós gyülekezeti felügyelőt hívtam meg. Várattal, de nagy örömmünkre kibővült a beszélgetők köre: csatlakozott hozzánk ugyanis a Szlovákiai Evangélikus Egyház Keleti Egyházkerületének Eperjesen székelő püspöke, Slavomír Sabol is, akit – előzetes érdeklődése alapján – pár nappal korábban meghívtam, hogy látogasson el ifjúsági találkozóinkra. Így Szpisák Attila lelkészünk tolmácsolásával kétnyelvűvé vált kerekasztalunk.

Előzetesen a következő kérdéseket küldtem el két meghívottunknak:

1. Mi tette lehetővé az 1610-es zsolnai zsinat létrejöttét (történelmi kontextus)?
2. Hogyan fogadta a zsinat döntéseit a világi és a katolikus egyházi hatalom?
3. Mennyiben tekintheti a mai Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) magáénak is a zsolnai zsinatot?
4. Az elmúlt négy század esztendő legfontosabb negatív és pozitív hatású eseményei, amelyek befolyásolták nemcsak a szlovák–magyar, hanem a belső evangélikus viszonyokat, kapcsolatokat is.
5. Milyen körülmények között került a Fejér-Komáromi Evangélikus Egyházmegye a

Dunáninnyi Evangélikus Egyházkerület kötelékébe?

6. Milyen mulasztások terhelik az MEE-t a magyarországi szlovák és szlovák gyökeiről evangélikus gyülekezeteket illetően?

7. Mit tudna tenni az MEE a Szlovákiában élő magyar nyelvű evangélikus közösségekért? Miben és hogyan segíthetnének nekik?

8. Véleményük szerint milyen lehetőségeik vannak egyházainknak az országok közötti feszültségek enyhítésére?

9. Ügyünk szempontjából hogyan értékeli a mindkét országban bekövetkezett po-

(lásd *Híd* magazin 2007/1. szám, 33. o.). Mennyiben tekinthető ez követendő példának az egyházak számára?

Beszélgetésünket mérsékelt érdeklődés kísérte. Ebből arra következtek, hogy a közvetlenül érintett gyülekezeteken és egyházi vezetőkön túl nem sokakat foglalkoztatnak a feszültségektől sem mentes szlovák–magyar evangélikus egyházi kapcsolat. Pedig valóban közös ügyünkről van szó, s az egyházaink kapcsolatát befolyásoló, de országaink viszonyát is meghatározó mai kérdések, problémák gyökerei a 19. század első feléig, köze-

való ez a találkozás sem. Kónya professzor elsősorban a történelmi összefüggésekről szólt, Sabol püspök az egyházvezető szemével látta a nehézségeket. Összességében talán leginkább Srna Zoltán gyülekezeti felügyelő rövid mondatát idézhetem: *A két egyház megromlott kapcsolatában a szeretet vesztett csatát.*

Remélem, őszinte testvéri beszélgetésekben végre sikerül – *sine ira et studio*, azaz harag és részrehajlás nélkül – önmagunk felelősségét is beismerve történelmileg korrekt és közösen vállalható diagnózist készítenünk. Talán végre azt is

litikai változásokat? Esélyt vagy inkább nehézséget jelentenek ezek? (Például a magyar parlament által elfogadott, a kettős állampolgárságot lehetővé tevő törvény, a Most-Híd elnevezésű párt kormányzati tényezővé válása Szlovákiában stb.)

10. A Szlovák és a Magyar Evangélikumi Aliansz Balassagyarmaton 2006. október 14-én közös nyilatkozatot adott ki

péig nyúlnak vissza. Sok hittestvérünk talán azt sem tudja, hogy Trianonig a Magyarországi Evangélikus Egyház tagjainak közel 50 százaléka szlovák anyanyelvű, 25 százaléka német anyanyelvű volt, s csak a „maradék” volt magyar anyanyelvű.

Nem jutott idő mindegyik kérdésre, és nem kerültek elő az igazán kényes kérdések, de azért hiszem, nem volt hiába-

felismerjük, hogy nem egyik vagy másik ország vagy egyház önzerté a kérdés, hanem az evangélium ügye forog kockán. S ha ez megtörténik, akkor remélhetjük, hogy a mögöttünk lévő időben súlyos sebeket kapott szeretet új erőre kap, és egyre nyitabb testvéri kapcsolatban élhetünk két szabad ország két szabad egyházában.

■ ITTJÉS JÁNOS

PÜSPÖKÖK ÓRÁJA

Definiáljuk önmagunkat!

Dr. Fábri György kommunikációkutató szerint egyházunkban nem elégséges az együttműködés

► „Evangélikus identitásunk folyamatos karbantartást igényel” – hangsúlyozta Fábri György a Szélrózsa kasszínopadán július 17-én délelőtt. Az evangélikus kommunikációkutató, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Karának egyetemi docense Fabiny Tamás püspök vendégeként beszélt egyházunk társadalmi szerepéről és evangélikus mivoltunk jellemzőiről. A beszélgetés apropóját az adta, hogy ezekben a hetekben folyik a kérdőívek kitöltése, amelyek alapján elkészítik a Magyarországi Evangélikus Egyház Élő kövek egyháza címet viselő stratégiáját.

Fábri György, utalva ezzel már az egyházak szerepére is. Ehhez kapcsolódóan Fabiny Tamás megemlítette az általa már többször felvetett gondolatot: Luther Márton ma minden bizonnyal blogot vezetne, vagy közösségi oldalakat szervezne tanítása publikálására.

FOTO: LUKÁCS GÁBI

a keresztyének fogalmazzák át üzenetüket. Példának okáért a kereskedelmi egységek vasárnapi nyitva tartásával kapcsolatos tiltakozó nyilatkozatok helyett célszerűbb lenne teljes egészében átgondolnunk (és a társadalmat is átgondolásra készítenünk), hogy egyáltalán mi a fogyasztás szerepe a huszonegyedik századi ember életében. Mindenekelőtt azonban saját identitásunkat kell tisztában lennünk.

Az evangélikus lét egyik alappillérenek Fábri György a szabadságot tekint. A püspök ehhez kapcsolódóan azt fejtette ki, hogy talán helyesebb, ha a Tízparancsolatot is „Tízszabadságként” értelmezzük. „Szabadságunk van arra, hogy ne öljünk” – hozta a példát Fabiny Tamás. Az evangélikus ember szabadságához azonban a választás felelőssége is kapcsolódik – értett egyet a diskurzusban részt vevő két fél, idézve Pál apostol szavait: „Mindent szabad nekem, de nem minden használ.”

A kommunikációkutató sajnálatos tényként fogalmazta meg az egyházon belüli valódi közösség hiányát. Meglátása szerint az evangélikusok között nincs igazi együttműködés. Erre reagálva a püspök arról szólt, hogy a közösség azért is lenne fontos tényező, mert tagjai „nem engedik egymást leesni”...

Fábri György 2002-től 2009-ig szakmai vezetője volt a Magyar Tudományos Akadémia által életre hívott, *Mindentudás Egyeteme* című előadás-sorozatnak. Mint mondta, a korábban tizenegy szemesztert megélt ismeretterjesztő programmal a magyarországi médiatörténet egyik mélypontján, a valóságshow-k térhódításakor az volt a céljuk, hogy bebizonyítsák: értéket is lehet és kell közvetíteni a tömegtájékoztató eszközök útján. A sorozat sikerének egyik kulcsa az volt, hogy több felületen is megjelenjen, így el is érte a lakosság döntő többségét.

„Legyünk kitarthatók, ha értékközvetítésről van szó, és ehhez keressük meg az újabb és újabb eszközöket” – emelte ki

Fábri György rámutatott, hogy már az evangélikus kifejezés sincs kellőképpen beágyazódva a magyar közbeszédbe. Példaként említette, hogy hírszolgálatok is rendszeresen *evangelikusnak* fordítják angolból az *evangelical* kifejezést, amely valójában *evangéliumi* – többnyire pünkösdi vagy szabadegyházi – közösségeket takar. Ezen a helyzeten evangélikus egyházunk akkor tud változtatni, ha egyértelműen megfogalmazza saját – akár a többi egyházétól eltérő – üzenetét.

Az egyetemi docens szerint ugyanakkor nem szerencsés, ha az egyházak folyamatosan negatív megfogalmazásokkal kerülnek a figyelem középpontjába. Javasolja, hogy

Középpontban a cigányság

► Talán az elmúlt időszakban felerősödött cigánylelenség miatt is különösen nagy érdeklődés övezte a *Középpontban a cigányság* című fórumbeszélgetést.

Balog Zoltán társadalmi felzárkóztatásért felelős államtitkár a témát közelről ismerő politikusként és egyben református lelkesítő mivoltában volt meghívott vendége a pódiumbeszélgetésnek. Már előjáróban megfogalmazta, hogy a cigányság felemelése állami feladat, hiszen ezt a becslések szerint hétszáz ezres kisebbséget nem cipelheti a hátán a többség. „Olyan helyzetbe kell juttatni őket, hogy maguk teremthessék elő a betevő falatra valót, hasznos és értékes tagjai legyenek a társadalomnak. Az új kormány erre fog törekedni” – ígérte.

Káli-Horváth Kálmán festőművész és tévébemondó arról beszélt, hogy a cigányok is rendre várnak, a határok vilá-

gos meghúzására, de arra is, hogy önmaguk urai, sorsuk vezérlői lehessenek. Ez utóbbi Indiából indult vándorlásuk óta, zaklatott történelmük évszázadai alatt nem adatott meg nekik.

A beszélgetés további résztvevői – a Magyarországi Evangélikus Egyház romaügyi referense, Bakay Péter és Szeverényi János országos missziói lelkész – a cigányok közötti erőteljesebb evangélikus missziót sürgették, különösen olyan területeken, ahol az evangélikus a meghatározó felekezet. Nem szabad a katolikus egy-

FOTO: LUKÁCS GÁBI

házra és a szabadegyházakra hátrítani a cigánymissziót – hangzott el.

A Gáncs Péter püspök által moderált beszélgetésben továbbá szóba került – egyebek mellett – a korábbi kormányzat *Roma értelmiségieket a közigazgatásba!* elnevezésű, elhibázott programja, a Rádió C helyzete, valamint a szegregáció vagy integráció kérdése.

Talán épp az utóbbi kérdésre elhangzott válaszban megmutatkozott konszenzus adhat okot reménykeltő optimizmusra. Hogy tudniillik az egyik vagy másik irányba va-

ló – mégoly jó szándékú – erőlködés helyett a helyi igények figyelembevételével kell dönteni. Adott esetben ugyanis magukat a romákat sem az erőltetett integráció motiválja a felzárkózásra, a többségi társadalom normáinak elfogadására, elsajátítására. Arról nem is szólván, hogy éppenséggel a nem cigányoknak is van mit megismerniük és tisztelniük cigány testvéreik kultúrájában.

A jelenlévők is tettek fel kérdéseket, de a tudósító úgy látta, sokakban maradtak kérdőjelek a fórumot követően.

Többen egymás között fejtették ki, hogy nem előítéleteik vannak, hanem kedvetlen, olykor lesújtó személyes tapasztalataik.

Ez persze nem jelentheti a cigányok között végzett misszió elvetését, hiszen Jézus Krisztus életújító hitére nekik is, velünk együtt, szükségük van. ■ Sz. K.

Anonim Nikodémusok

A Nikodémusok órája éppen elég jó cím ahhoz, hogy felkeltse érdeklődésemet, és beüljek a Perem sátor sarkába. Egy olyan programra, amely azt hirdeti magáról, hogy azoknak szól, akiknek inkább kérdéseik vannak, mint válaszai.

Csak keresztyének hangzának el a bemutatkozáskor, de nem is kell több. Az asztalon felhasogatott papírcsíkok, mindegyiken egy-egy kérdés, mindenki kap is belőlük. Némelyik egész könnyed, némelyik viszont annyira mély, hogy kétségeim támadnak afelől, hogy az asztal körül ülő fiatalok érdemben részt tudnak-e majd venni a beszélgetésben. A közös választás eredménye viszont valóban izgalmas: középszerűek-e, alázatosak-e, lüzerek-e a keresztyének?

Papírlapra írhatjuk le a gondolatainkat, és utána mindenkinek két perce van, hogy elmondja. Ebben a fázisban még senki nem zavarhatja a másikat közbeszólással, a dialógus csak ezután kezdődik. Saját kis határozott elképzeléseim bátyái mögül főként az tűnik fel, hogy az idősebbek inkább teoretikusan

közelítenek a kérdéshez, míg a fiatalok inkább az általuk megélt problémák felől. És szinte mindegyiküknél előkezdül, hogy mennyire nehéz – az egyházi oktatás berkein belül is – megélni a hitüket.

Zsuzsa néha közbeszól. Te-relgeti a beszélgetést, szót ad a régóta hallgatóknak, utat enged annak, hogy több oldalról tekintsünk a témára. Keresztyének lenni nem középszerű, hiszen hívőként élni már nem átlagos. A cél nélküli mártíromság butaság, és éppen hogy nem keresztyeni. Az alázat pedig nem a megalázottság túrése. Néha úgy tűnik, hogy lelkigondozás is folyik. Lélekápolás mindenképpen.

Nikodémusok órája. Csálóka elnevezés. Nemcsak a megérteni vágyó, csak kérdéseiről ismert farizeus nevének többes száma, hanem már az időtartam miatt is. Mécsesfényekkel megvilágított beszélgetésünk-ből csaknem három óra múltán állunk fel. Szemünk már régóta alkalmazkodott a félhomályhoz, így az erdei út tisztán kivehető. Lépteimet csak gondolataim lassítják, azokból viszont aznap este tengernyi született... ■ NAGY BENCE

Hetvennyolc életet mentettek meg vérükkel

Idén is sikeres volt a találkozón szervezett véradás. A Magyar Vöröskereszt munkatársai huszonhat embertől vettek vért, közülük tizenhatan életükben először választották a segítségnek e formáját.

Pljesovszki Ágnes, a Ma-

lentkeztek, azonban sok fiatal a megfelelő okmányok hiányában nem adhatott vért.

A budapesti Németh Tamás, a Szélrózsa is fellépett Credo együttes tagja régóta gondolkodott rajta, hogy vérével segít, ez azonban éppen a szarvasi Szél-

FOTO: LUKÁCS GÁBI

gyar Vöröskereszt szarvasi területi vezetője kérdésünkre arról tájékoztattott, hogy július 16-án negyvenkilenc főt vettek nyilvántartásba a találkozón. Ennél jóval többen je-

rózsa ért benne elhatározását. Pljesovszki Ágnes a véradás szükségességéről szólva utalt jelmondatukra: „Adj vért, és ments meg három életet!” ■ ELJÉCSÉ

► **Megszoktuk már, hogy a Szélrózsza ifjúsági találkozók kulturális programjának gerincét a könnyűzenei koncertek adják. Végre- valahára a szervezők ráébredtek arra, hogy a fesztivál elsősorban az egyházi könnyűzene, ezen belül is az evangélikus (vagy legalábbis evangélikus kötődésű) formációk bemutatkozására hivatott. Idén a négy nap során – a Szélrózsza Band-et nem számítva – tizenegy együttes lépett fel a nagyszínpadon. Vegyük hát sorra, ki mindenki állt – hazai pályán – a középkezdéshez!**

Mezítláb

Tényleg mezítláb játszottak. Népzenei – magyar, finn, bolgár – elemek progresszív rockzenében ötvözve. Muzsikájukon, előadásmódjukon érződik a játékoság. Egyetlen koncert-élmény alapján ez ugyan nem ítéltelhető meg, de gyanítható a kísérletező kedv a különböző népzenei ritmussokkal. Igényességüket jelzi, hogy egyik dalukat azért éneklék finnül, mert így a szöveg prozódija jobban illeszkedik a zenéhez.

Kobak

Lírikus, szelíd, szép zene – kiegyensúlyozott hangzásvilággal. Angolszász eredetű dicsőítő dalokat interpretálnak. Erősen építenek a többszólamúságra.

Credo

A Credo-recept a következő: üssük fel énekeskönyvünket a kettőszázennyedik énekhez, és... a gyanútlan hallgató alig ismer rá az általa több százszor megszólaltatott énekre. Igen, ez a szöveg, a dallam is valami hasonló, no de a ritmus! A Credónál – a hegedűt leszámítva – minden ritmushangszerként szól. Ez a megállapítás persze erős leegyszerűsítése annak a kísérletnek, amely ismert énekeink „darabokra szedéséből, kristályokká csiszolásából, majd összeillesztéséből” áll. Intellektuális rétegzene? Lehet, de megújulva él!

Tálatum

Akusztikus, tiszta hangzásvilág, kiszámítható akkord- és ritmuskepletek oszlopszerű elrendezésével. Ezekre az oszlopokra díszítő repkényként futnak fel például a szájharmonika-futamok. Vannak versmegzenésítések is, de a hallgatónban leginkább az

Szélrózsza Band

evangélikus szövegek refrénjeinek rövid, felszólításszerű ismétlése rögzül: Segíts! – Adj! – Vezess!

Large Room

A felkonferálásban keménynek ígéri őket, de imádsággal és „Erős várunk”-kal kezdenek. Evangélikus himnuszunkra azonban csak a többször felhangzó „Erős vár” szókapcsolat emlékeztet. E zenekar esetében nemcsak a zenei szövegek, hanem a szövegek benézőlására is sor kerül. Olykor pedig mernek „csak zenélni”.

Csaliként. A fajsúlyos zenei anyagból hátha kihallja a muzsikába feledkező hallgató a dalszövegekben is többnyire áttételesen megfogalmazódó evangéliumot. Dzsesszel kacérokodó progresszív rockzenét játszanak, és akár egy számon belül is képesek hangulatot váltani. A zenén túlmutató elemként jellemzi őket a közönséggel való kapcsolattartás igénye is.

Shamrock

A hitelesen előadott ír zene teljesen világi zene. A Shamrock tagjai azonban evangélikusok, és olyan hűség-adják át az ír zenében rejlő tisz-

Mezítláb

ta életörömöt, hogy az okkal ragadta magával hallgatóságukat. A közönséget elérő, megszólító kapcsolat mértékét jelzi, hogy másnap reggel nyolc (!) órakor több mint százán tértek vissza hozzájuk a reggeli tornának titulált ír táncházba.

Immánuel

Klasszikus gitárakkordok, monoton alapritmus, könnyen megjegyezhető szövegek. Ismert dicsőítő dalokat adtak elő, így nem volt meglepő, hogy a közönségből többen velük együtt énekeltek.

Keresztmetszet

A legfiatalabb zenekar, akár fennállásukat, akár életkorukat nézzük. Zenéjük rendkívül összetett és sokoldalú. Játsszanak korálfeldolgozásokat, de az igazi szenzációt legtöbbször számára saját dalaik jelentették, melyekkel letették a névjegyüket. Ezek is

Hazai pálya

Evangélikus könnyűzenei fesztivál a nagyszínpadon

üdítő látványt nyújtva: mozgással, szírvárványszerű megjelenéssel. Nincsenek híjával a kommunikációs készségnek sem: a közönséget megszólítva vonják be hallgatóikat a zenei élmény közös átélésébe.

M.Is.K.A.

Bár más együtteseknek is vannak hívei, e zenekar esetében olyan népes és markáns rajongótáborról van szó, amely tulajdonképpen megelőlegezi, meghatározza a koncertélményt. Félve merjük e helyen leírni, hogy egy M.Is.K.A.-koncertnek rítusai vannak, amelyeket nem feltétlenül a ze-

lassan már a harmadik generáció veszi át a „stafétabotot” a pilisi evangélikus gyülekezet ének- és zenekarában.

Large Room

Szélrózsza Band

Bár két koncertet is adtak, a programfüzet nem méltatta külön érdekeit, csak hivatkozott rájuk, feltételezve, hogy úgymindenki tudja, miről van szó. Pedig mint együttesnek nekik sincs hosszú múltjuk, hiszen a kőszegi találkozó előtt állt össze ez a formáció.

Szeretnénk remélni, hogy most már a Szélrózsák elválaszthatatlan „tartozéka”, hivatalos zenei hangja marad ez a csapat, hiszen kiválóbbnál kiválóbb zenészek és énekesek alkalmi együttese ők. Alkalom szerencsére Szélrózsán kívül is mind gyakrabban adódik.

Mostani szolgálatukra november óta készültek. Repertoárjuk

Pécsi Gospel

kézzel tudják kicsomagolni ezeket a mai fiatalok számára. Ezzel együtt főként saját szerzeményeiket adják elő. Szombaton ők voltak az utolsó fellépők. A beállítások sorozatos elhúzó-dása miatt később kerülhetek színpadra. A szervezők úgy gondolták, hogy a következő programnak időben kell kezdődnie, és mivel megalapodniuk nem sikerült, a játszó zenekart egyszerűen lekeverték. Nos, a hangot elvehették, de az együttes kapcsolata a közönséggel élt tovább. Aki ott volt, láthatta ezt a néma zenét.

Izsóp

Az Izsóp már egy kicsit történelem is, hiszen az ifjúsági énekközösségek számtalan dal felett találhatjuk a nevüket. A kórus most nem adott külön koncertet, hanem a záró istentiszteleten működött közre. Valójában azonban talán ők szerepeltek legtöbbször az idei Szélrózsán, hiszen tucatnyi előadó műsorában csendültek fel olyan énekek, amelyeket első ízben tőlük hallhattunk. Mostani „háttér-szolgálatuk” alapján mindenki meggyőződhet róla, hogy az együttes továbbra is méltó jó hírre, jöjjön

jobbára az énekközösségek dalaiból áll, ám a megszokott énekek zenei újrafarmázására való képességükre több példát is hallhattunk. Néhány Kőszegen megismert nótát is másképp szólalt meg Szarvason, hirdelve az örökös megújulás szükségét és lehetőségét.

Ha össze akarjuk foglalni, hogy mi történt „hazai pályán” az evangélikus könnyűzenében, azzal kell kezdenünk: talán nincs is olyan, hogy

evangélikus könnyűzene. A fellépők között volt református és baptista háttérű együttes, a legtöbb zenekar, kórus pedig „vegyes összetételű”.

Az együttesek tagjaival folytatott beszélgetések során többször előjött a „dicsőítő ének” fogalma, amely egyszerű zenei formákkal, gyakori ismétlésekkel próbálja tudatosítani mondanivalóját. Ez a forma inkább liturgikus szerepet tölt be az evangélikus közösségekben, a találkozóknak

ugyanakkor jól megfigyelhető volt egyfajta kutató műhely-munka is. Folyamatos kísérletezés zenei formákkal, stílusokkal, szövegekkel. Ezek jelentősége sem hanyagolható el, mert komolyan hozzájárul az egyházi könnyűzene színvonalának emeléséhez.

A legfeltűnőbb talán mégis az volt: hogy megjelent, illetve tovább erősödött a „koncertzene”, a közönséggel való kapcsolattartás, a közönség bevonásának mind tudatosabb igénye. (Ennek alapján megfontolandó egy egyházi koncertiroda létrehozása az együttesek hatékonyabb támogatására, a jobb koncertszervezésre, a fejlesztések koordinálására.)

Bár megkérdőjelezhető, hogy van-e evangélikus könnyűzene, ahhoz viszont kétség sem fér, hogy a könnyűzenének van evangélikus közössége. E közösség énekes-muzikus tagjai olykor több formációban is közreműködnek, továbbképzéseken vesznek részt, folyamatosan foglalkoznak a fejlesztés, a fejlődés lehetőségeivel.

Megkerülhetetlen, hogy név szerint ne említsük *Huszák Zsoltot*, az országos iroda ifjúsági osztályának referensét, aki nemcsak a háttérben adta hozzájárulását a közösség működéséhez, hanem – basszusgitárosként, énekesként, szóvivőként... – több együttes koncertjén tevélegesen is közreműködött.

■ DR. SRAMÓ ANDRÁS

Shamrock

Kis(szín)pad – nagy örömök

► Néha talán becsúszik egy-egy hamis hang. Lehet, hogy a gitár sem profi, és a hangszerelés sem tökéletes, de... Azok az evangélikus formációk, amelyek még nem értek meg arra, hogy a nagyszínpadon kapjanak nyilvánosságot, a KIE-kávéházban és udvarán mutatkozhattak be. És ha a párhuzamos programok miatt e koncertek látogatottsága nem is volt mindig magas, a közönség egy esetben sem sajnálta az előadóktól az elismerő tapsot.

Hat évvel ezelőtt még a kondorosi ifi képviselte a *Ten Sing* mozgalmat a Szélrózsán. Ezúttal egy újjáélesztett csoport, a *békéscsabai Ten Sing* lépett színpadra. Műsorukban ötvözték a dráma, a tánc és a könnyűzene elemeit. Az *Újratervelés* című darab – amelyet többek között a *Coldplay* és *Gery Jules* egy-egy számával fűszereztek – az egymásra figyelés fontosságára hívta fel a közönség figyelmét.

Lényegesen keményebb stílust képviselt a *The Crops* (A Termés) nevű formáció. Angol nyelvű dalaikat nem maguk írták. Jóllehet a számok némelyikét csiszolni kell, a srácokból sugárzó lelkesedés és lendület hamar rájogókat toborzott,

és reménység szerint még hallunk tőlük dicsőítő zenét.

Nemcsak sárga pólóikkal jelentettek üde színfoltot a csabacsúdi gyülekezet fiataljai. Az *Égi Láng* nevet viselő csoport tagjai tíz éve énekelnek együtt. A Szélrózsán elsősorban az *Új ének* dalaiból adtak elő gitár- és zongorakísérettel. Már önmagában az is

kezet ifjúsági zenekara is. A csapat tavaly szeptemberben alakult a helyi ifjúsági istentiszteletek zenei szolgáltatóra, aztán úgy döntöttek, megmutatják magukat az országos találkozón. Az együttes tagjainak életkorát tekintve is a fiatalabbak közé tartozik; ha jókedvük és lelkesedésük megmarad, még nagyon sokáig szolgálhatnak

A budahegyvidéki gyülekezet ifjúsági zenekara

figyelemre méltó, hogy egy ekkora gyülekezet saját együttest tud kiállítani, emellett a tőlük hallható tiszta hangzás is említést érdemel.

A csornai evangélikusokból álló *Metamorfózis* zenekar éppen a találkozót megelőző héten vehette át a legjobb együttesnek járó díjat a kőnyi könnyűzenei fesztiválon, a formáció egyik tagját, *Bogenfürst Györgyöt* pedig a legjobb dobosnak választották. Igényes zenéjük mellett elismerésre méltó, hogy saját honlapjukon (<http://metamorfosis.ewk.hu>) is hirdetik magukat és ezen keresztül Isten igéjét.

Elsősorban az *Új ének* ismert dalaiból merít a budahegyvidéki gyüle-

Isten dicsőségére és az istentiszteleteket látogatók örömeire. S hogy egyre színvonalasabban, arra garanciát jelenthet az evangélikus gitárosok sorában előkelő helyen jegyzett lelkészük személye is, aki ezúttal a dobelszerelés mögött irányította csapatát.

Ahogy Isten nagyságát a bazilikák négymanuális orgonáival és a szórványgyülekezetek harmóniumaival is lehet hirdetni, ugyanúgy helyük van a „befutott” együttesek mellett kezdő zenekaroknak is a Szélrózsához hasonló fesztiválokon. Persze csak akkor, ha dalaikat továbbra is szívet-lelékkel – és mindenekelőtt Lélelkel játsszák.

■ JENŐ

Égi Láng

Mandula chilivel

Állva tapsolt a közönség *Korcsolán Orsolya* és *Alejandro Vela* koncertjén. A jelenleg Bécsben élő hegedűművész a mexikói származású zongoristával New Yorkban ismerkedett meg. Vela európai koncertkörútját megszakítva – londoni és berlini hangversenye között – utazott Szarvasra, hogy *Korcsolán Orsolya* partnereként játsszon a Tessedik Sámuel Múzeumban.

A Szélrózsza zsidó kultúrájának szentelt napján elsősorban az *Őszövetség* népének zenéjéből adtak elő, azonban – ahogyan *Korcsolán Orsolya* fogalmazott – a mandula és mazsola közé kis chilit is keverték, bepillantást engedve a mexikói kultúrába. Semmi kétség afelől, hogy a hallgatóságának „izlett” a felkínált csemege.

■ – Ó – Ő – A

FOTÓ: LUKÁCS GÁBI

Orgona – vagy mit akartok?

Szubjektíven Varnus Xavér és Fassang László koncertjéről

► Két nap különbséggel ült orgonához a sztár és a „csendben tehetséges” művész. A 2010-es Szélrózsza szervezői ugyanis az egyházunk szűkebb holdudvarához nem tartozó orgonisták közül *Varnus Xavért* és *Fassang Lászlót* is meghívták egy-egy este a Körös-parti városba.

A találkozó második estéjén zsúfolásig megtelt a szarvasi Ótemplom földszintje. A program „húzó neve” kétségtelenül Varnus Xavér volt, aki ma minden bizonnyal a legismertebb orgonaművésze hazánkban. Egykor *Kistétényi Melinda* és *Lehotka Gábor* tanítványa volt a budapesti Zeneakadémián, később *Pierre Cocheraunak*, a párizsi Notre Dame orgonistájának növendéke lett. Legtöbben azonban elsősorban a bulvárlapokból ismerik. Népszerűségének köszönhetően viszont talán olyanok is beülnek *Bachot* hallgatni egy-egy koncertjére, akik legfeljebb a mobiltelefonjuk csengőhangjaként ismerik a barokk

FOTÓ: LUKÁCS GÁBI

A fesztivál záróestéjén a szegedi *Victoria kamarakórus* és *Fassang László* közös programjára szölt a meghívó. A *Cser Ádám* által vezetett együttest a régi zene, valamint a kortárs szerzők műveinek elismert interpretálójaként tartják számon. Két évvel ezelőtt Kőszegen már hallhatta őket a Szélrózsza közönsége. *Fassang László Liszt Ferenc-* és *Prima Primissima* díjas orgonista az evangélikus egyházhoz sok szállal kötődő néhai *Fassang Árpád* zenepedagógus, orgonista református unokája. Ifjú kora ellenére nemzetközileg elismert improvizációs művész, aki szakértőként vett részt az ország legnagyobb hangversenytermi orgonájának, a Művészetek Palotájában található hangszernek az építésében, és azóta is ő szervezi az intézmény orgonakoncertjeit.

A két nappal korábban lényegesen kisebb érdeklődést tanúsítottak a fesztiválzólok ez iránt az egyházzenei áhítat iránt. Betudható ez vélhetően annak is, hogy az Erzsébet ligetben is ekkor lépett színpadra a legtöbb „nagy név”. A *Victoria kamarakórus Schütz* három zsolttárának és *Bach* egyik motettájának megszólaltatásakor ismét bebizonyította: a szerzők és a közönség iránti mély alázattal nyitják ki a kottát, majd tisztán, homogén hangzást produkálva szóltatják meg régi korok műveit.

mester néhány taktusát. Varnus Szarvasra a *Talamba ütőegyüttes*vel érkezett, amely a komolyzene mellett előszeretettel játszik dzsesszt és könnyűzenei átiratokat is.

A koncert elején *Lázár Zsolt* köszöntötte a közönséget, amelynek sorában – a szélrózsás fiatalok mellett – helybéli érdeklődők is szép számmal akadtak. A helyi igazgató lelkes örömmel mondta el, hogy a szarvasiak büszkéek az ótemplomi orgonára, amely a fellelhető iratok szerint a templom felépítésénél is több pénzbe került. A felvezetés után azonban hiába várta a publikum a drága hangszer megszólalását, a művész ugyanis kizárólag saját digitális orgonáján játszott. (Varnus Xavér általában saját hangszerét viszi koncertjeire.)

A kétszáz éves hangszer egyik sípja végül mégiscsak szerephez jutott az este folyamán: amikor *Gáncs Péter* illusztrációként használta áhítatához. A püspök utalt rá, hogy miként a síp „halott” levegő (görögül pneuma) nélkül, úgy mi mindannyian halottak vagyunk a Pneuma, vagyis a Lélek ereje nélkül. „Friss levegőre vágyunk a kánikulában, a Lélek fuvalmára várunk egyházunkban és személyes életünkben egyaránt” – összegezte az egyházi vezető.

Varnus Xavér néhány szóban be is mutatta a felcsendülő műveket. Elmondta, hogy Bach olyan, mint egy optikai prizma: ezer év előzményét összegezte, ugyanakkor megkerülhetetlen az utókor bizsikusai számára. Az előadók biztosra mentek. Olyan „slágerek” is megszólaltak, mint *Bach d-moll toccata és fűgája*, valamint *e-moll (tölcser) fűgája*. Maga a sztárgonista is elismerte, hogy a koncert legelején megszólaltatott művel eddig mindenhol sikert aratott. A szarvasi hallgatóság a végén vastappsal jutalmazta a hangversenyt.

Fassang László Bach g-moll fantázia és fűga, majd *Liszt Ferenc B-A-C-H fantázia és fűga* című műve után improvizációt mutatott be az evangélikusok által is használt *Főjj, népek Megváltója* és *Ebred a hajnal* kezdetű énekek dallamaira. Mindehhez a templom orgonáját vette igénybe, bemutatva annak sok arcát. A művész viszont mindvégig arctalan maradt, nemcsak nem szólalt meg, de egy meghajlás erejéig sem mutatta magát.

A koncert felénél *Smidéliusz Gábor* Ézs 43,1 alapján a továbblépés esélyeiről beszélt. A lelkes felidézte a görög mitológiából a szárnyakot barkácsoló Ikarosz képét, aki „szárnyakat kapott, de csak egy közömbös égítést nézte bukását”. Az ígérgető Isten megváltó szeretetére utalva így figyelmeztetett: „Ne félj! Te nem a semmibe zuhansz.”

Szombaton este nem volt hangos ováció a szarvasi Ótemplomban. Csendes zsolttárok, meditatív improvizációk, legvégül pedig szerény taps. Akiket nem csábított vissza a fesztiválhangulat, elcsendesedhetnek másfél óra. A zene imádságát pedig talán nem is szívesen törték meg tenyerük összecsapásával.

Szórakoztatás vagy imádkozás? Ki-ki döntse el, hogy mi egy orgonakoncert célja. A krónikás e helyütt nem vállalkozhat a két koncert művészi értékének összevetésére sem. Varnus Xavér és a Talamba szarvasi estje mindenesetre – a püspök ígérhirdetésén túl – nem volt több egy látványos show-nál. Az „arc nélküli” művészek és a mindig visszafogott *Victoriának* pedig taps helyett „csak” ennyit üzen a szombati este maréknyi közönsége: Köszönjük az élményt!

■ LÁSZLÓ JENŐ CSABA

Erdélyiek is hallatták a hangjukat

Belépve az üdülőterület faházak részére román szó ütötte meg a fülemet. Aztán ízes magyar beszéd. Akkor már tudtam, hogy jó helyen járok, itt van az erdélyiek szállása. A vezetőt, *Simon Lászlóné Nagy Ilonát* sem kellett sokáig keresnem, épp eligazított, szervezett, mint itt-tartózkodásuk alatt annyiszor.

Kell is, hiszen a csoportosan érkezettek között az erdélyieké volt a legnépesebb társaság a Szélrőzsán. Az apácai lelkesítő elmondása szerint százharmincnyolcan érkeztek a Romániai Evangélikus Ifjúsági Szövetség (Revisz) színeiben. Többségük barcsági evangélikus gyülekezetekből, de Kolozsvárról és Nagyváradról is. Mind tizennégy év fölöttiek, hiszen az ifjúsági tagságnak feltétele a konfirmáció. Kivételt csak egy gyerekekkel tettek, akiknek ez az alkalom jutalomkirándulás volt, miután idén Piliscsabán tagja volt a hittanversenyt nyert csapatnak.

Nagy Ilona a kezdetekről résztesz a Szélrőzsa találkozón, az erdélyiek – csoportosan – másodszer vannak jelen. Idén több fiatal volt vezetőképzésen, és tevékenyen kivették részüket a különböző munkaágak feladataiból is, a csoport pedig kétszer is fellépett. Valójában az idevezető úton állt össze a mintegy órás énekes-táncos műsoruk, hiszen a nagy területről „összeverődött” fiataloknak korábban nem volt alkalmuk együtt próbálni. A műsor vázát persze az apácai ifjak adták, akik másnap egy helyi szokást, a kakaslövést mutatták be.

A fiatalok szarvasi napjainak megszervezésében a lelkesítő férje, a szintén lelkesítő *Simon László és ifj. Domokos Jenő* hétfalusi ifjúsági lelkesítő is segített. Ő egyébként néhány éve még Szarvason, majd Mezőtúron és Békéscsabán szolgált, de a szíve hazahúzta.

A hétfalusi fiatalok ezúttal már nemcsak az egyházat képviselték, hanem újonnan létesült ifjúsági szervezetüket, a Hétfalusi Magyar Ifjúsági Klubot (HMIK) is. A nemrég alakult intézménynek még folyik a jogi bejegyzése, székházuk sincs, ám elszántak arra, hogy hallassák hangjukat. Ahogy Domokos Jenő mondta, ez egy alulról jövő kezdeményezés, azaz a fiatalok maguk akarták kezükbe venni kulturális életük, illetve szórakozásuk intézését. Ráadásul három korosztályba szerveződnek, amely biztosítja a folyamatos utánpótlást is. Mivel a hétfalusi ifjúság zömmel evangélikus, a szervezet magját tulajdonképpen ugyanazok a fiatalok alkotják, akik egyébként az egyházi ifjúsági életbe is bekapcsolódnak, de vannak mellettük katolikusok, reformátusok is.

Pénteken délután három apácai fiatalal is sikerült beszélgetnem. *Oláh Szabolcs, Oláh Zsolt és Bölöni Imre* szintén másodjára van Szélrőzsa találkozón. Bár szerintük a köszegi jobb volt, itt is jól érzik magukat, szívesek a programok. Általában ugyan együtt van a csoport, de maguk az erdélyiek sem ismerték mind egymást, így gyarapodtak a „helyi” kapcsolatok is. Elmondásuk szerint lelkiükben is gazdagodtak, leginkább az áhítatok során, és úgy érzik, hogy megint volt mit tanulniuk.

Ezek után kérdés, hogy sikerül-e a közeljövőben Erdélyben Szélrőzsa találkozót szervezni, úgy, ahogy ennek ötlete már néhány évvel ezelőtt felvetődött, és a megvalósulása is körvonalazódni látszik. Lesz-e mit tanulnia a hazai evangélikusságnak a maroknyi és leginkább szórványban, néhol a tényleges megszűnés határán vergődő erdélyi és partiumi evangélikus ifjúságtól?

■ VERES EMESE-GYÖNGYVÉR

„Idegen játékosok” a pályán

Kedves színfoltjai a Szélrőzsához hasonló ifjúsági rendezvényeknek a külföldről érkezett vendégek. Ők, akik mindig mosolyognak. Nem értenek sokat az előadásokból, de annál többet érzékelnek a találkozó hangulatából.

Idén két fiatal jött Szarvasra Finnországból, ugyancsak ketten Németországból, és egy tizenhét tagú, népes delegáció Norvégiából. *Pál Marietta*, országos irodánk munkatársa és segítői gondoskodtak arról, hogy a vendégek „idegenként” is itthon érezhessék magukat. Reggelenre angol nyelvű áhítaton vettek részt, esténként pedig a *Csendsátorban* német nyelven hangzott számukra Isten ígéje. Napközben vidáman vegyültek a tömegbe...

A *Lehetőségek piacán* botlottam két kedves norvég leányba, akiket gyorsan meginterjúvoltam. *Marie* Fosnavágból, míg barátja, *Oda* Ulstein-

vikből érkezett Szarvasra. Korábban még egyikük sem járt Magyarországon. A legelső dolog, ami eszükbe jutott hazánkról, hogy itt „jó meleg van”.

A SZERZŐ FELVÉTELE

Számukra – akik északról érkeztek – ez különösen megerterhelő, nem szoktak hozzá a kánikulai forrósághoz.

Aztán a találkozóról kezdtek mesélni. Mindketten a városuk *Ten Sing* csoportjában énekelnek. (A norvég Keresztyén Ifjúsági Egyesület egyik

programja, amelyet Európa számos országában átvettek, így hazánkban is vannak ilyen könnyűzenei kórusok.) Ott hallottak a lehetőségről, hogy eljöhethetnének Magyarországra.

Tetszik nekik, hogy a Szélrőzsa országos rendezvény. Norvégiában inkább csak régióként gyűlnek össze a fiatalok hasonló találkozókra. S bár nem tudnak követni minden programot – hiszen mindenhol tolmácsok segítségével szorúlnak –, mégis úgy vélik, ez egy jól sikerült találkozó. A magyarok barátságosak, a koncertek élvezetesebbek, az áhítatok alkalmával pedig bennük is tudatosodik, hogy ez az utazás lehetőség számukra: új elszánással játszani az „élet játékát” Istennel.

■ B. PINTÉR MÁRTA

Johanniták

Az idei Szélrőzsa találkozón a Johannita Segítő Szolgálat működtette az elsősegélynyújtó helyet. Németországiak, illetve két magyarországi tagozat munkatársai adtak huszonnégy órás ügyeletet. A találkozó végeztével *Borzsák Endre* számolt be tapasztalatairól.

– Ezen a találkozón alapvetően a hősegre és az ezzel kapcsolatos problémákra kellett felkészülni. Örömmel tapasztaltuk, hogy az emberek megfogadták az ilyenkor szokásos tanácsokat, figyeltek a bőséges folyadékbevitelre. Csak egy páciensünk volt kiszáradásos tünetekkel. Kis riadalmat keltett szombaton a viharkészültség elrendelése, de szerencsére a vihar elkerült bennünket.

Egy balesethez kellett mentőt hívni. A toronyépítő alpinistagyakorlaton egy nő leesett. Ilyenkor mindig a legrosszabbra kell felkészülni, és jelen esetben nem volt kizárható a gerincsérülés. Bár nem kaptunk hivatalos visszajelzést, úgy tudjuk, már délután visszatért a táborszobába.

Szomorú eset volt, amikor két alkoholemérgezett gyerekeket kellett mentőt hívni. A tábor mellett vezető főúton találták meg, onnan hozták be őket, de egyikük sem volt táborlakó.

Az apróbb eseteket a szúnyogcsípések és az allergiás tünetek jelentették. Érdekes jelenség, hogy voltak, akik két-három hetes problémájukkal szőlítettek meg bennünket.

■ DR. SRAMÓ ANDRÁS

FOTÓ: LUKÁCS GÁBI

„O dingulé, dängulé, szakhágyulé, szkábulé”, avagy apácai kakaslövés a szarvasi ligetben

▶ **Nem irigyeltem az apácai fiatalokat a pénteki kánikulában, amikor felsorakoztak kakast löni. De hát a népviselet elengedhetetlen kelléke az apácai színjátéknak. A lányokon piros magyar ruha, a fiúkon priccse nadrág, csizma. A sárga lepel meg egy cigánypapot takart. A menetet most nem kísérték zenészek, de ettől az előadás semmit sem veszített értékéből.**

A néphagyomány szerint büntetésből lövik a kakast a Brassó melletti csángó faluban. Ugyanis a törökidulások idején a várfalra felroppenő kakas elárulta a rejtőzködő apácaikat, ezért egy állatnak minden évben bűnhődnie kell.

A szokás eredete természetesen vitatott (egy másik evangélikus faluban, *Oltzakadán*on kakasütésnek nevezik, amelynek menete eltér az apácaitól, viszont mondai háttere megegyezik vele; magyarországi régiókban elsősorban lakodalmi szokásként ismerik), a legújabb kutatások szerint a forrása egy brassói szász diákjáték. A 17. században országos hagyomány volt, és elsősorban az evangélikus gimnáziumokból ismert.

Ám a még ma is élő hagyomány lényegén ez mit sem változtat. A tizenhárom-tizennégy éves gyerekek változatlan lelkesedéssel tanulják szerepeiket és gyakorolják a célba lövést fájvas puskájukkal, és a falu számára sem pusztán egy gyermeki színdarabról van szó. Talán példázza ezt a következő „kakasos nóta” is:

*Fel, fel vitézek a csatára,
Világszabadság oltalmára,
Mennydörög az ágyú, csattog a kard,
Ez lelkesíti csatára, csatára a magyart.
Néz le, Árpád, az égből,
könnycsepp hull a szeméből,
A földre lekiáltja:
büszke vagyok hozzátok, hozzátok.*

Ilyen nótákat énekel a falu apraja-nagyja, amíg a legényeket és „vitézket” kíséri a kakasos háztól az ítélet színhelyére. Közben a menet a fa-

lu minden jelentős épületénél megáll. A templomnál felcsendül az evangélikus himnusz, az *Erős vár a mi Istenünk*, az iskola előtt a *Kossuth Lajos azt üzenté* kezdetű dal. Az idősebbek már nevetve mesélik, hogy ezt biza még a leg-sötétebb proletárdiktatúra idején sem hagyták ki. Ha kellett, még a csendőrt is lefizették, de a kakaslövés nem maradhatott el. A rendszerváltásig a hatóság épületei előtt is megálltak, s hol az *Internacionálét*, hol az éppen aktuális himnuszt énekeltek el, hiszen azokban az időkben a rendőrség engedélye is kellett, hogy megtarthassák a szokást.

A menetet a *Hegyparaga* nevezetű domb felé igyekeznek, ahol a legények újra meg újra megállapítják a kakas bűnösségét, és ezért elítélik. Egy legény elbúcsúztatja, majd előáll a *cigánypap*, és tréfás szónoklatával végképp elcsirítja a szegény jószágot. Ezek után kezdetét veszi a versenylövés, míg valaki eltalálja a kakas szívét, azaz ma a festett céltábla közepét. A sikeres célba lövés után felcsendül a befeljező induló, majd mindenki felkerekedik, és visszatér a faluba, hogy méltó tort rendezzenek a lelőtt kakasnak. A vacsoránál a győztest

illeti a fő hely, és övé a kakas combja, szíve és mája.

Természetesen a szokás életben tartása nem ilyen egyszerű. Az előadást megelőzi a betanulás: a farsang végeztével kiosztják a szerepeket,

FOTÓK: DR. SRAMÓ ANDRÁS

kiválasztják a kakasos házat, s elkezdődnek a próbák. Ez alatt van szervezett pánkó- (fánkó-) és törökbuzaevés is, úgynevezett kakasos est, és annak ellenére, hogy ma festett céltáblára lövnek, a rituális kakasvásárlás sem maradhat el.

Nos, a Szélrőzsa közönsége mindebből csak a színjátékot láthatta, a szöveget – hangosítás nélkül – néhol alig hallhatta, de a végén annál nagyobb élvezettel próbálták kicsik és nagyok egyaránt a kakas szívébe találni.

■ – VEMESE –

Új kezdet a Tamás-misén

„Nem könnyű újat kezdeni” – mutatótt rá prédikációjában *Cselovszky Ferenc* Deák téri lelkész a Szélrózsa-n tartott Tamás-misén. A szarvasi Ótemplomban – a meleg ellenére – százak

vettek részt a finn „recept” alapján nálunk is meghonosodni látszó, sajátos liturgiával zajló istentiszteleten.

FOTÓ: LUKÁCS GÁBI

Az igehirdető Kol 1,18 alapján arról beszélt, hogy gyakran egy fontos mondatba sem tudunk hetekig belekezdeni. „Ne haragudj! Bocsáss meg! Szerelmes vagyok beléd! Nehezen mondjuk ki ezeket a mondatokat” – emlékeztetett, majd hozzátette, hogy egy új élet kezdetekor kizárólag Jézus Krisztus világossága által láthatjuk meg az utat. Ő az, aki ott van a kezdetnél, és egyházának fejeként utat tör, hogy a test többi tagja is átjuthasson a régiből az újba. „Az élet kérdése nem az, hogy mi mit kezdünk, hanem hogy ő mit kezd velünk” – summázza mondanivalóját a lelkész.

A több mint két órán át tartó alkalmon – az úrvacsoravétel mellett – a szélrózsa gyülekezet tagjainak lehetőségük volt imádságot írni és áldást kérni életükre.

■ – JENŐ –

Keresztelő – barátok közt

Első alkalommal került keresztelési emléklapra a „Szélrózsa gyülekezet”. *Fűzfa Judit* július 17-én este – a nyilvánosságot nem kizárva, ugyanakkor nem is keresve – keresztelte meg *Mesterházy Balázs* soproni iskolalelkész a szarvasi Ótemplomban.

A huszonhét éves lány kilencéves kora óta él Sopronban, a mozgáskorlátozottak befogadására szolgáló otthonban. 1991-ben vett részt először a

Magyarországi Evangélikus Ifjúsági Szövetség Bárka táborában. A szervezet rendezvényein nemcsak baráti kötelekei fűződtek szorosabbra, hanem hite is erősödött, ezért kérte meg barátját, *Mesterházy Balázst*, hogy keresztelje meg. *Judit* a mintegy húszfős – elsősorban bárkásokból álló – gyülekezet, valamint a szintén mozgássérülttáborban megismert keresztanya (*Mádi Anna*) és keresztapa

(*ifj. Cserháti Sándor* evangélikus lelkész) jelenlétében részesült a keresztelés szentségében. A szolgáló lelkész Ézs 49,16 alapján hirdette Isten ígését.

A családi szertartás végén *Szemerei Gábor* verssel köszöntötte az ünnepeltet, majd a keresztapa gitárkísérettel csendült fel *Judit* kedvenc dala, az „És akkor táncolva örül Isten népe...” kezdetű ének.

■ J.

FOTÓ: LUKÁCS GÁBI

Igeközelben

Krámer György püspökhelyettes és a pilisi gyülekezet fiataljai a Szélrózsa nyitó istentiszteletén

Az első bibliatanulmányt Szabóné Mátrai Marianna püspökhelyettes, az Evangélikus Hittudományi Egyetem Gyakorlati Intézetének vezetője tartotta

Péntek délelőtti bibliatanulmány – Lovas András református lelkész vendégszolgálatával

Úrvacsorás záró istentisztelet a pilisi Izsóp együttes szolgálatával, ígét hirdető Pángyánszky Ágnes

KIE-kávéház: egy missziós programforma

Szélrózsa- és Csillagpont-rajongók megszokhatták már: a KIE-kávéház – vagyis a Keresztény Ifjúsági Egyesület kávéháza – mindig biztos pont, ahol olcsón jót kaphat a fáradt fesztiváljáró. Alkoholmentes italok a szomjúság ellen, fair trade kávé és kedvező árú harapnivalók az egészség csillapítására – ez a hagyományos választék.

De a KIE-kávéház emellett több mint büfé. Helyet ad fesztiválos programoknak is, de színre lép saját rendezvényekkel is. Nincs KIE-kávéház például áhítat nélkül. A Csillagponton naponta megtalálható volt a különböző stílusú igei alkalmak listáján a „KIE-áhítat”. Így volt ez a Szélrózsa is.

A kávéház emellett pódiumbeszéléseket is szervez, olyan témákban, mint például hogy mit jelent keresztény nagycsaládban élni, vagy hogy

FOTÓ: LUKÁCS GÁBI

melyek a keresztény ifjúsági munka „forró pontjai” napjainkban.

Lehetőség van itt művészpallanták bemutatkozására is. Ez volt most a „Hordó”, bár a nagyszínpad zajos közelsége miatt nem mindig volt mód megvalósítani.

A kávéházban a felüdülésre szánt néhány percet is lehet röpké, könnyed, mégis elgondolkodtató fel-

adatokkal tölteni. Előtte két befőttesüveg meg babszemek. És egy kérdés: szoktál-e magadon nevetni? Igen? Nem? Válassz, melyik üvegbe pottyantasz bele egy babszemet!

A munkatársak mind önkéntesek. Résztben az egyesület tagjai, de külsősök is. Közös munkájuk gyümölcse az arculat, az ötletek kidolgozása, és persze az árubeszerzés, a kiszolgálás, a mosogatás is ők végzik.

Természetesen a kávéházas munka jó reklámlehetőség is a KIE számára. Most éppen a békéscsabai KIE-csoport mutatkozott be. Mert a KIE autonóm egyesületként működik, mégis kötődve a két protestáns egyházhoz. Emellett teljesen nyitott. Itt nem kérdeznak senkit a vallása, egyéb meggyőződése felől. Mert a cél fiatalokat fiatalok által Jézus Krisztushoz vezetni.

■ LGY

A Szélrózsa találkozó a Magyar Televízióban

Július 25-én, vasárnap 10.55-kor az m1-en *Szélrózsa – országos evangélikus ifjúsági találkozó Szarvason* címmel egyórás összeállítást láthatunk. A műsort aznap délután 13.55-kor az m2-n megismétlik.

Egy rutinos szélrózsás

Aki válaszol: Széles Anikó

– Mikor voltál először Szélrózsán?
– Az első az 1998-as bodajki találkozás volt, azóta majdnem mindig sikerült eljutnom. Idén úgy döntöttem, végig jelen leszek.

– Nehéz volt elszakadni a munkától, a fővárostól?

– Dolgozóként, amikor olyan értékek a nyári szabadság napjai, tényleg komoly elhatározás kellett. Sokat gondolkodtam, hogy ez a pár nap beleférhet-e a nyárba, mert tudom, hogy lelkileg nagyon sokat ad a Szélrózsás, de egyáltalán nem hagyományos értelemben vett „pihenés”.

– Milyen programokat látogattál?

– Sok minden érdekel, de persze egyszerre nem lehet az ember több

FOTÓ: SZEGFŰ KATALIN

helyen. Inkább a zenéről mondtam le egy-egy jó előadás kedvéért. Na-

gyon jónak tartottam a Közép-Kelttel foglalkozó témát és a *Mi fán terem az evangélikus?* című beszélgetést, különösen, mert ez a szakmámba vág. Nagyon érdekesnek találtam az ökosátorban a borsodi árvízhez kapcsolódó és az ezzel kapcsolatos emberi felelősséggel foglalkozó fórumot, és nagy élmény volt a *Nikodémusok órája* is, ahol a táborlátogató jelenlévők is szóhoz jutottak. Kár, hogy olyan nagyon későn kezdődött.

Kiváló ötletnek tartom a véréradást, és úgy érzem, tanulsággal szolgál a jelen lévő fiatalok számára. Úgy látom, egy jó ügynek nem is olyan nehéz megnyerni az embereket.

■ SZK

Örülünk a színes programoknak

Interjú Lázárné Skorka Katalin mezőberényi lelkésszel

– Mennyien érkeztek Mezőberényből?

– Húszfős küldöttség jött a Szélrózsára a Mezőberényi I. kerületi egyházközségből. Többeknek ez az első ilyen találkozásuk, míg mások rutinos „szélrózsások”.

– Milyen programok érdeklik a fiatalokat?

– A koncertek, a filmklub, és nagy vonzást gyakorol a Körös, ahol húszolni lehet ebben a forróságban. Tetszik nekik a *Lehetőségek piaca*, és a rekeszművészet is mindig vonzó számukra. Én személyesen nagyon élveztem *Varnus Xavér* orgonakoncertjét és a *Nemadomfel* együttes fellépését, valamint várom a Tamás-misést. Mindig jó mások áhítatát hallgatni, amikor csak engedem, hogy megérintsen Isten. A fiatalok számára is különleges lelki alkalmak ezek.

– Van-e valami hiányérzeted a találkozó szervezését illetően?

– Nem koncentrálok a hiányosságokra, hiszen minden helyszín más, és mást nyújt. Szerintem ismét nagyon jól teljesített a szervező csapat. A fiatalokban fogalmazódott meg, hogy kapcsolatépítési, ismerkedési alkalmakra lenne szükség. Bár vannak bemutatkozások gyülekezeti csoportok, együttesek részéről, jó lenne teret adni csoportos beszélgetéseknek, az ifik csatározásának vagy játékoknak. Szembetűnő volt, hogy Szarvas nem lett ellátva nagy transzparenszekkel. Ez egyrészt jobban segítette volna az idetalálást, másrészt az itt lakóknak szólt volna: itt most egy jelentős egyházi esemény zajlik. A találkozó az is fontos része, hogy megmutassuk magunkat, jelenlétünket a befogadó településen élőknek.

– Megmozdult-e Békés megye a végre ide érkezett Szélrózsára?

– Vannak hiányzó arcok a megyé-

FOTÓ: SZEGFŰ KATALIN

ből, és ahogy látom, az ország más területeiről is akadtak, akiket visszatartott a távolság. De akik itt vagyunk, jól érezzük magunkat, örülünk a találkozásnak, a színes programoknak, mindannak, amit ezekben a napokban ebben a különleges evangélikus közösségben átélhetünk.

■ SZK

Mindenhová együtt

► **Idén tizenhárom kerekés székes mozgáskorlátozottat vagy szellemi fogyatékossgal élőt vett pártfogásába a Magyarországi Evangélikus Ifjúsági Szövetség Bárka csoportja a Szélrózsán, kísérvé őket egyik programról a másikra. Lapunk a Csökmön élő Virág Erzsébetet és segítőjét, a fővárosi Borcsalmy Zsuzsát kérte megszólalásra, miközben a kézművészatonál együtt szóték a rongyszőnyegét.**

Erzsike: Ez a negyedik Szélrózsám, és nagyon jól érzem magam. Tetszett az Afganisztánról szóló előadás, a koncertek közül ki kell emelnem *Varnus Xavér* orgonastjét. Feltétlenül szeretnék eljutni a *Kovács Imre* lelkész úrra való megemlékezésre, akit személyesen ismertem. A Meviszesekkel régi a kapcsolatam a táborok révén, de máskor is keressük egymást. Valóban kialakulnak közöttünk barátságok, mint mostani segítőmmel, Zsuzsival. Én születésem óta sérült vagyok, kerekesszékre kényszerültem, de otthon, a házukban lényegében segítség nélkül, szabadon mozgok.

Zsuzsa: Mint bárkás most először vagyok jelen Szélrózsán találkozóon. Örömmel segíték Erzsikének,

megbeszéljük a napi menetrendet, igyekszem alkalmazkodni az igényeihez. Valahogy úgy érzem, hogy feladatomban vidámságot, életerőt adni a sérülteknek, hiszen elég lelkierőt kaptam hozzá. Sokat lehet tanulni türelmet, sorsunk megbecsülés-

sét. E-mail kapcsolat van közöttünk, nem felejti el egymást a hétköznapiakon sem, de egy barátságban ez így természetes. Egyébként most végeztem a tanítóképzőn, és szeptembertől munkába állok.

■ SZEGFŰ KATALIN

FOTÓ: SZEGFŰ KATALIN

► **A 8. Szélrózsás vasárnap délelőtti záró istentiszteletének időpontjában Gáncs Péter püspök már útban volt a Lutheránus Világszövetség stuttgarteri nagygyűlésére. Ezért a házigazda Déli Egyházkerület lelkészi vezetőjét a találkozó utolsó teljes napjának estéjén kértük meg arra, hogy – azon melegében – értékelje röviden a szarvasi találkozót.**

– Legyen szabad mindenekelőtt örülnöm annak, hogy a Viharsarok meg tudott rendezni egy ilyen találkozót. Mert ebben a régióban azért még ma is érzékelhető a markáns egyházellenesség. Számos településen áruklódik erről például a társadalmi és az egyházi temetések aránya... Hogy mégis ide tudtuk hozni a Szélrózsát, annak számunkra tehát van egy missziói vetülete is. És azt gondolom, hogy ez az esemény megpezsdítette a környéket, a vendéglátó szerep és az ezzel járó felelősség közelebb hozta egymáshoz híveinket.

Az ügy mögé állt Szarvas városa is, mindenekelőtt pedig a két szarvasi gyülekezet és az iskola. Egyébiránt úgy hiszem, hogy magának a központi helyszínnek, az Erzsébet ligetnek az adottságaival is elégedettek lehetünk. Különös tekintettel arra, hogy ezeket a – Szélrózsák viszonylatában is kiemelkedően forró – kánikulai napokat minden korábbinál árnyasabb helyszínen tölthettük.

Ennél lényegesebb újdonsága volt az idei Szélrózsának, hogy több időt és nagyobb teret kapott benne a spiritualitás. A délelőtti középpontjában mindennap Isten igéje állt. Az egy-egy órás bibliatanulmányok pedig igazi nóvumot jelentettek. Úgy vélem, ezek az elmélyült és hál' Istennek sokakat vonzó délelőtti együttlétek önmagukban cáfolják azokat a korábban hangoztatott vádakokat, hogy ifjúsági találkozónk lelkileg felcsiszoló fesztiválok lennének. Aki akár csak egyetlen napot velünk töltött itt Szarvason, az kellett, hogy érezze: ez valóban egy Krisztus-központú fesztivál. A központ köré ugyanakkor egész sor érték rendeződött.

Ha az a szándék maradéktalanul nem tudott is érvényesülni, hogy minden nap más-más kisebbségre – a zsidóságra, szlovákságra, illetve a cigányságra – fókuszálva is teljék, az az üzenet azért vélhetően elért a résztvevők szívéhez, hogy a Középpont körül helye van azoknak is, akiket mi olykor szeretnénk a periférián tudni.

Szélrózsás-tizenegy

Felbuzdulva az Evangélikus Országos Múzeum munkatársainak ötletén az evangélikus nemzeti tizenegyhez hasonlóan lapunk tudósítói is összeállították a maguk kis csapatát, mégpedig az idei Szélrózsás – számukra – legemlékezetesebb programjaiból és személyeiből, némely esetben a választás okát is megjelölve:

FOTÓ: DR. SRAMÓ ANDRÁS

- Szabóné Mátrai Marianna – a reggeli áhítat mélységeiért és magasságaiért;
- Mesterházy Balázs – a családias hangulatú keresztelőkért;
- a pécsi gyülekezet séfjei és énekesei – irigylésre méltó közösségükért;
- a Shamrock együttes – a reggel nyolc órakor tartott táncbázisért;
- Csadó Balázs, a M.I.S.K.A. frontembere – *Bátorság* című daluk kihangsúlyozás nélküli énekelte miatt (*felső képünkön*);
- Fassang László és a Victoria kamarakórus;
- a Nemadomfel! együttes;
- Az EVFC kitalálói, Zászkaliczky Zsuzsanna és Kertész Botond;
- a kézműves-foglalkozások vezetői (*alsó képünkön*);
- a KIE-kávéház csapata – nem szűnő kedvességükért;
- a szarvasi polgárőrök – a 44-es úton való biztonságos átkelés lehetővé tételéért.

FOTÓ: LUKÁCS GÁBI

Érdeklődéssel várjuk olvasóink összeállítását! Saját Szélrózsás-tizenegyüket az evangelikuselet@gmail.com e-mail címre küldhetik augusztus 20-áig. Az „eredményt” szeptemberi első számunkban közöljük.

72 perc segítség

Szemétszedésre és mozgássérült fesztiválózóik segítésére jelentkeztek fiatalok a 72 óra kompromisszumok nélkül elnevezésű program népszerűsítésére szervezett

akción. A vállalkozó szelleműek ezúttal 72 percen keresztül dolgoztak másokért. *Muntag Márton-tól*, a Magyarországi Evangélikus Ifjúsági Szövetség munkatársától

ÜZENET AZ ARARÁTRÓL

Rovatgazda: Jerabek-Cserepes Csilla

megtudtuk, hogy néhány órán belül gazdára talált a segítőknek szánt mintegy két tucat ajándék póló, az Erzsébet ligetet pedig tízsáknyi szeméttől szabadították meg a jelentkezők...

Hubai Tamás doktoranduszhallgató kérdésünkre elmondta, hogy gyorsan eltelt az a 72 perc, amíg két mozgássérült fiatal segítőként tevékenykedett. Nehezebb munkára számított: jóízűt beszélgetett a kerekesszékesekkel, amíg vitte őket egyik programhelyszínről a másikra.

■ LUKÁCS GABI felvétele

Evangéliumi műhely Kapolcson

Immár tizedik alkalommal szerveznek evangélikációs missziói szolgálatot a *Művészetek Völgye fesztiválhoz* kapcsolódóan július 23. és augusztus 1. között Kapolcson és Taliándörögdön.

A történelmi és szabadegyházak összefogásában megvalósuló evangéliumi műhely programjai során – mások mellett – *Lackfi János* költő, valamint a váci börtön jelenlegi és volt fogvatartottjai tesznek bizonyosságot hitükről. *Korányi András* teológiai tanár – egyházunk zsinatának lelkes elnöke – *Korai egyház – igaz egyház?* címmel tart előadást, *Szabó György* dunántúli egyházkerületi felügyelő pedig a *Tűzálló* című film alapján vezet beszélgetést a házasságról.

Visky András Júlia című monodramáját – *Dér András* rendezésében – *Dér Denisa* adja elő; *Babits Mihály*

Jónás könyve című művét pedig *Banka Gabriella* tolmácsolásában hallgathatják meg az érdeklődők. *Kiss János* születésének kilencvenedik évfordulója alkalmából koncerttel emlékeznek a néhai kapolcsi evangélikus lelkészre. Ezenkívül színdarabokkal, komoly- és könnyűzenei koncertekkel, filmvetítésekkel, kiállításokkal és mindennap istentiszteleti alkalmakkal várják az érdeklődőket.

A program evangélikus szervezősü alkalmai magánadományokból, a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület, az Evangélikus Missziói Központ és a helyi evangélikus gyülekezet támogatásával valósulnak meg – tájékoztatta szerkesztőségünket *Verecs István* felelős szervező, a Kővágyóórs–Révfülöp–Kapolcsi (Sion) Evangélikus Egyházközség lelkésze.

► *EvÉlet*-infó

Berlin–Szarvas gyorsjárat, avagy tizenhét óra a Szélrózsán

► **A középkor híre az egykori ifjúsági referens, a ma ezer kilométerre állomásozó emigráns is hazarohant egy napra. Miért? Mert szüksége van a visszatérésre az origóhoz. Rendezni magában, ki ő, honnan jött, kihez tartozik.**

■ FRENYÓ ANNA

Két és fél éve tartó önkéntes berlini emigrációm kezdete óta mindennap lejátszom ezt a meccset a Mesterrel, mert csak a forráshoz vissza-visszatérve tudok életben maradni lelki-szellemi értelemben. A naponkénti személyes megtérésén kívül azonban kell a közösségi (hit)élmény is – a kispályán való mérkőzések után elmenni a nagypályára, és örülni annak, hogy mennyi csapattársunk van még!

Mi a Szélrózsá?

A Szélrózsá számomra visszatérés hitem fejlődésének állomásaihoz. Találkozás a kilencvenes évek gyenesi és révfülöpi táborainak egykori vezetőivel, akikre annak idején megilletődve tekintettem. Találkozás az egykori tizenévesekkel, akikkel az „evangélikus ifjúság jellegzetes útját” járva megváltottuk a világot a Balatonparti éjszakában, és együtt sírtunk a nagy nyári táborok és Szélrózsák végén, örökre szóló barátságot fogadva egymásnak. Találkozás egykori lelkészeimmel, akiktől az elmúlt huszonegy évben kaptam egy-egy mozaikdarabkát a Nagy Képből – egy bátorítást, egy jó gondolatot, örökre a véremben lüktető *Krisztus rock and rollt* vagy éppen mély barátságot. Ezek a találkozások ma megerősítést jelentenek. Megerősítést hitünkben, identitásunkban. Visszatérést a gyö-

kerkekhez, hogy aztán újra felmászhassunk a fa tetejére, és onnan hirdethessük az Isten országát a mindennapi életünkben – Bakonybélben, Berlinben vagy éppen Timbuktaban.

Szarvasi filmkockák

Pár nap erejéig most Szarvasra helyeződött az origó, az oázis, és ebben az oázisban az első ember, akivel találkozom, *Mesterházy Balázs* (ma soproni iskolalelkész), egykori gyenesi táborvezetőm, aki éppen kislányát viszi lefektetni, amikor a csütörtök esti kánikulában megérkezem az Erzsébet ligetbe. A régi útítársak találkozására jellemző, hogy nem kell sokat beszélni – pár szóból s leginkább a szemünkben sejlő fényből tudjuk egymást, és azt, hogy ezer kilométerek távolságában is egyazon nagy hajóban evezünk.

Régi poénok, öregedési komplexus

A regisztráción izzadó szorgalmas munkásokkal – régi jó ismerőseimmel – szintén örömmel üdvözlöljük egymást. Kapok szállást egy forró, de ízléses „lakosztályban”, majd irány a nagyszínpad. A Köröst keresztelve futok össze másik nagy kaliberű egykori táborvezetőmmel, *Buday Barnával* (jelenleg Arnót–Újcsanáros lelképásztora, illetve miskolci egyetemi lelkész), aki azóta szintén megszorodva, negyedmagával halad át a hídon. „Kezit csókolom!” Hol is kezdjük a beszélgetést? A régi viccek nem változtak, a rossz poénok megmaradtak – legfeljebb szaporodtak az öregedési komplexus szólamaival –, de azért a „Szevasz, jó, hogy látlak” őszintesége megkérdőjelezhetetlen.

Amit a másik érteni fog

A legjobb helyszínek – a Szalóki Ági-koncert zenei aláfestésével – az Azték kávézó bizonyul, ahol egy hideg sör társaságában várakozom, és sorban jelennek meg azok az emberek, akikkel találkozni akartam. Így cseréljük ki a volt ifistársakkal és egyéb kedves emléki arcokkal a híreket, kit merre sodort az elmúlt két évben (az előző Szélrózsá óta) az élet. Az Aztékban töltött este tetőpontja a *T. Pintér Károllyal* való találkozás – Berlinben ugyanis felismertem, hogy újságíró szeretnék lenni, és azóta az *Evangélikus Élet* közelében töltött évek különösen is felértéke-

lődtek számomra. Az egykori fő kritikusommal való eszmecsere során most sok olyan, az elmúlt két évben gyűjtött tapasztalat osztunk meg egymással, amelyekről tudjuk, hogy a másik pontosan fogja érteni és értékelni....

Krisztus a világvándorok között

Az éjszaka szívet melengetően zárul: Egy csapat, számomra nagyjából ismeretlen tizen-huszoneves gitározik és énekel dicsőítő énekeket a már kiürült és bezárt Azték közepén, el nem múló lelkesedéssel. Odaállok melléjük néhány dal erejéig, és azt érzem, mosolyog a világvándor Krisztus, és ritmusra ingatja a fejét.

Kávé és Krisztus-központ

Az ájult alvás után negyven fok ébreszt, és a reggeli áhítat közben kikönyörgök a KIE-kávézóba egy kávé, amin *Macival* (*Huszák Zsolt* egykori kollégámmal), az egyik főszervezővel osztozunk. *Lovas András* biblia-tanulmányát már az ereimben terjengető koffeinnel hallgatom, és mélysegesen egyetértek szavaival, amikor mindent relativizáló világunkban a Krisztus-központtal való visszatérésre int. *C. S. Lewist* idézi és a megtévesztő tükröt, amelyen keresztül a Kisértő hamis utakra tájolt, és Krisztus helyett önmagunkat helyezi az origóba. Igen, ez az ember tulajdonképpen bukásának oka.

Kútvíz és árvíz

Kútvízzel locsolom a fejemet, úgy hallgatom a *Lehetőségek piacán* az árvízről szóló beszélgetést, melynek során egy érintett – *Buday Barna* – és egy segélyszervezeti munkatárs – *Gáncs Kristóf* – számol be a természeti katasztrófáról és az azt követő munkáról, amelyet csak képekről ismerem. A hallgatóság döbbenet figyel, az aktivitási kedv nő – a végeken még sok újjáépítő munkásra van szükség!

Ősszekapaszkodás a tragédiában

Nemrég tragédia ért az amerikai Delaware folyón egy csapat mosonmagyaróvári fiatal, ketten odavesztek. *Baranyay Csaba* és *Mesterházy Balázs* lelkéssel régóta együtt dolgozunk az Atlantic Bridge nevű keresztény missziói szervezettel, amely a magyaróváriak útját is szervezte. Mielőtt a *Csendsátorban* a most elhunyt lelkész társukra, *Kovács Imrere* emlékeznek, mi Csabával és Balázssal egy pillanatra összekapaszkodunk, megrázva a két fiatal elvesztésének hírtől. Nem értjük, hogy Isten miért engedte ezt így történni, de azt tudjuk, hogy az ő látószöge háromszázhatvan fokos, a mienk pedig csak száznyolcvan.

Nem adom fel!

A hüvös eleganciájú *Barthel-Rúzsa Zsolttal* hatalmas mosolyokkal kö-

szöntjük egymást, és pár percben mindent elmondunk, ami fontos, miközben a *Nemadomfel* együttes dobjai egyre hangosabban szólnak a nagyszínpad felől. Megkapó, ahogyan az értelmileg akadályozott zenészek kitérő elánnal, jó hangszerezéssel és magával ragadó előadói képességgel énekelnek arról, hogy az ő életüknek is Krisztus az értelme.

Aki kivezet a dzsungelből

És ekkor meglátom *Smidélíusz Gábor*-t. A Szélrózsát szervező Tizek atyjaként egykori lelkészemre rendkívül sok felelősség hárul. Fáradtan, de mosollyal az arcán üdvözl. Találkozásunkban erő van: számára lendületet ad, hogy tizenhét órányi „szélrózsázás” miatt ezer kilométert utaztam, én pedig látni akartam, hogy Deák téri csapattársam hogyan boldogul a nagy találkozóval. És boldogul.

Jó ez a Szélrózsá. Más, mint a többi, más tesz lehetővé a helyszínt, de jó. Itt vagyunk, és itt van köztünk ő, aki kivezet a dzsungelből. És ebben maradunk *Smidélíusz Gáborral*. Hogy mi, akik megismertük őt, aki kivezet a dzsungelből, minden erőnkkel *őhozzá* ragaszkodunk, róla szól az életünk szétszóródva is, és *őbenne* vagyunk egyek. Erről szól Szarvas is. Most pedig mennem kell, indul a repülőgép – repít a szélrózsá egyik irányába!

